COĞRAFYA, DOĞA VE İNSAN

7. Karstik bölgelerde topoğrafya yüzeyinde birbirine yakın çok sayıda dolinin bir arada bulunması delikli karst olarak tanımlanırken, tropikal bölgelerde koni şekilli karstik tepelerin yaygın olarak bulunması ise kuleli karst olarak adlandırılmaktadır.

Bu yer şekillerinin oluşumunu, gelişimini ve dağılışını inceleyen coğrafyanın alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

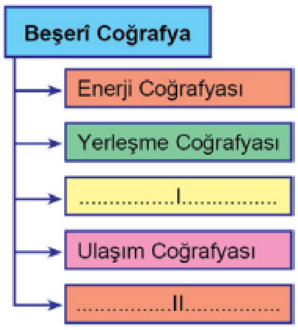
A) Klimatoloji B) Oseonografya

C) Jeomorfoloji D) Kartografya

E) Biyocoğrafya

2022 tyt

6. Aşağıdaki grafikte Beşerî Coğrafya'nın bazı alt dalları gösterilmiştir.

Bu grafikte numaralandırılarak boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II
A)	Nüfus Coğrafyası	Siyasi Coğrafya
B)	Bitki Coğrafyası	Nüfus Coğrafyası
C)	Turizm Coğrafyası	Bitki Coğrafyası
D)	Siyasi Coğrafya	Toprak Coğrafyası
E)	Toprak Coğrafyası	Turizm Coğrafyası

2019 tyt

6. Aşağıda, bir yörenin bazı doğal ve beşerî özellikleri verilmiştir.

- Günlük ve yıllık sıcaklık farkları fazladır.
- Kış mevsiminde karın yerde kalma süresi uzundur.
- Sıcaklık farklarının fazla olması yörenin enerji ihtiyacını artırmaktadır.
- Yaz sıcaklıklarına bağlı olarak tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç fazladır.

Bu özellikler Coğrafya'nın aşağıdaki hangi alt dalı ile daha fazla ilgilidir?

A) Hidrografya B) Jeomorfoloji C) Klimatoloji

D) Biyocoğrafya E) Kartografya

2018 tyt

20.

- Bulunduğunuz yerleşmede ne kadar insan yaşıyor?
- Çevrenizde hangi ürünler yetiştiriliyor?
- Isınma ihtiyacınızı hangi kaynaklardan karşılıyorsunuz?
- Çevrenizdeki binaların yapımında ne tür malzemeler kullanılıyor?

Yukarıdaki sorularla yoklanmak istenen bilgiler arasında, coğrafyanın hangi alt alanına ait inceleme konuları <u>yoktur</u>?

A) Nüfus Coğrafyası B) Ulaşım Coğrafyası

C) Tarım Coğrafyası D) Enerji Coğrafyası

E) Yerleşme Coğrafyası

2017 ygs

26. Özellikle teknolojik gelişmenin yoğun olmadığı ve gelişmemiş olarak nitelendirilen bölgelerde doğal çevrenin insan yaşamı üzerindeki etkisi çok daha belirgindir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Afrika'nın bazı bölgelerinde göçebe toplayıcılığın hâlâ yapılması

B) Sahra Afrikasında insanların ulaşım için deve kullanması

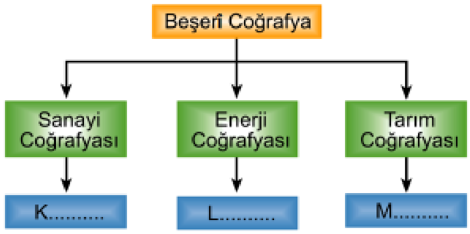
C) Moğolistan platolarında göçebe hayvancılığın yaygın olması

D) Sibirya'da insanların hayvanları kürk ve derisi için avlaması

E) Antarktika'da bazı istasyonlarda insanların yaşaması

2016 ygs

20. Aşağıda, beşerî coğrafyanın bazı dallarının gösterildiği bir şema verilmiştir.

I. Maden yataklarının ve üretimlerinin incelenmesi

II. Bir ülkedeki kültür balıkçılığının araştırılması

III. Bir ülkedeki otomotiv sektörünün incelenmesi

Buna göre, numaralandırılan etkinliklerin şemadaki yerleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	K	L	M
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	I	II

2015 ygs

16. İnsanlar, binlerce yıldır doğa ile uyum içerisinde yaşamaya devam etmiş ve bu süreçte doğanın özelliklerini keşfederek yaşamı kolaylaştırmaya çalışmıştır. Ancak zamanla insan-doğa etkileşiminde insan daha baskın bir duruma geçmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, parçada belirtilen duruma örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Sulak alanların kurutularak tarım yapılması ve üretim artışı

B) Su kaynaklarına yakın alanların yerleşme yeri olarak seçilmesi

C) Barajlar yapılarak sel ve taşkınlardan korunma, enerji üretimi

D) Kutuplara yakın alanlardaki yer altı kaynaklarının çıkarılması ve işlenmesi

E) Fay hatlarının bulunduğu alanlarda depreme dayanıklı yapıların inşa edilmesi

2014ygs

20. Coğrafya öğretmeni Şebnem Hanım, sınıfındaki öğrencileri gruplara ayırmış ve onlardan yaşadıkları yerin ekonomik, kültürel ve teknolojik imkânlarını araştırarak rapor hâline getirmelerini istemiştir. Buna göre;

Erinç grubu: Bölgelerinde ne tür hayvanların yetiştirildiğini ve kültür balıkçılığı ile uğraşan işletmeleri,

İzbırak grubu: Yaşadıkları alandaki *İnternet*, yazılı ve görsel medya hizmetleriyle bunların kullanılabilirlik durumlarını,

Tümertekin grubu: Bölgelerinde faaliyette bulunan iki termal tesisi ve bu tesislere kaynak olan sıcak suların çıktığı alanları

rapor hâline getirerek sınıfta sunmuşlardır.

Grupların çalışma konularına bakıldığında aşağıdakilerin hangisinde, beşerî coğrafyanın alt dalıyla ilişkilendirilecek bir rapor çalışması <u>yapılmamıştır</u>?

A) Nüfus coğrafyası

B) Turizm coğrafyası

C) Tarım coğrafyası

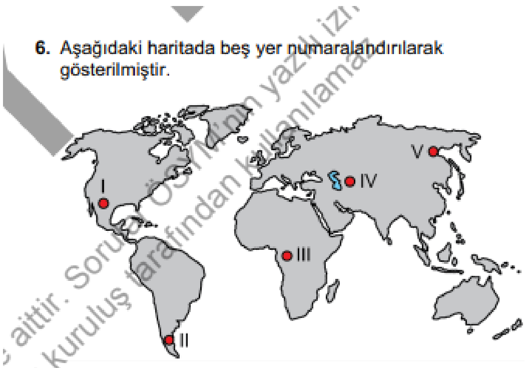
D) Enerji coğrafyası

E) Ulaşım coğrafyası

2013 ygs

DÜNYANIN ŞEKLİ VE HAREKETLERİ

6. Aşağıdaki haritada beş yer numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I numaralı yerde 21 Haziran'da gece süresi gündüz süresinden daha kısadır.

B) II numaralı yerde 21 Haziran'da gündüz süresi III numaralı yerden daha kısadır.

C) III numaralı yerde yıl boyunca, gece ve gündüz arasındaki süre farkı diğerlerine göre daha azdır.

D) IV numaralı yerde 21 Aralık'tan sonra gündüz süreleri uzamaya başlar.

E) V numaralı yerde 21 Mart'ta gündüz süresi diğerlerinden daha uzundur.

2021 tyt

20. Aşağıdaki tabloda K ve L kentlerinde, belirtilen tarihlerdeki yaklaşık gündüz süreleri verilmiştir.

	Gündüz süreleri (Saat)			
Kent	23 Eylül	21 Aralık	21 Mart	21 Haziran
K	12	9	12	15
L	12	19	12	5

Buna göre, K ve L kentleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) K kenti ekvatora daha yakındır.

B) Dönenceler arasında yer almaktadırlar.

C) Enlem dereceleri aynıdır.

D) Bulundukları yarım küre aynıdır.

E) L kenti başlangıç meridyenine daha yakındır.

2010ygs

KOORDİNAT SİSTEMİ VE KONUM

17. +8. saat dilimini kullanan Çin'in Şanghay kentinde bulunan bir grup turist 2017 yılına burada girmiştir. Ziyaret sonrasında grubun uçağı 01.01.2017 tarihinde saat 02.30'da kalkarak -8. saat dilimini kullanan ABD'nin San Francisco kentine 11 saatlik uçuşun ardından inmiştir.

Buna göre, uçağın indiği anda San Francisco'da geçerli olan tarih ve saat aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) 01.01.2017, Saat 13.30

B) 31.12.2016, Saat 10.30

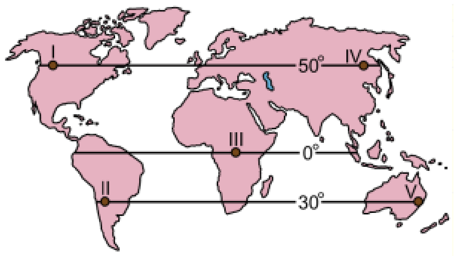
C) 01.01.2017, Saat 21.30

D) 31.12.2016, Saat 13.30

E) 31.12.2016, Saat 21.30

2017 ygs

16. Aşağıdaki haritada, bazı şehir merkezleri numaralandırılarak bulundukları paralellerle birlikte gösterilmiştir.

Bu şehirlerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) I. ve IV. şehirlerdeki çizgisel hız, II. ve V. şehirlerden daha fazladır.

B) II. şehirde yılın bazı dönemlerinde gölge yönü kuzeye düşer.

C) Gece ile gündüz süresi farkı en fazla III. şehirdedir.

D) 1 Ekim'de öğle vakti gölge uzunluğu en az III. şehirdedir.

E) V. şehirde yerel saat, her zaman diğerlerine göre daha geridir.

2015 ygs

21. 171° Batı Meridyeni üzerinde bulunan Samoa Bağımsız Devleti'nin başkenti Apia, ülke meclisinin aldığı kararla;

- 149° Doğu Meridyeni üzerinde bulunan Avustralya'nın başkenti Kanberra'nın 21 saat 20 dakika gerisindeyken 2 saat 40 dakika ilerisine geçmiştir.
- Yeni yıla en son giren başkent iken 2012'ye ilk giren başkent olmuştur.

Bu bilgilere göre, Samoa Bağımsız Devleti aşağıdaki kararlardan hangisiyle yukarıdaki her iki durumu aynı anda gerçekleştirmiştir?

A) Tarih değiştirme çizgisi olarak Greenwich'i kabul etme

B) 31 Aralık tarihini Samoa için 21 saat 20 dakika olarak kabul etme

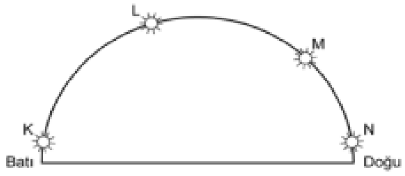
C) Tarih değiştirme çizgisini ülkenin doğusuna kaydırma

D) Ülkenin batısındaki başka bir kenti başkent olarak kabul etme

E) 28 gün olan şubat aylarını 29 güne çıkarma

2012ygs

20.

Yukarıdaki şekilde 39° Kuzey Paraleli üzerinde yer alan K, L, M ve N merkezlerinde aynı günde ve aynı anda güneşin, gökyüzündeki konumu gösterilmiştir.

Buna göre,

- Diğerlerine göre en batıda yer alan merkez ----'dir. (I)
- Diğerlerine göre K merkezinin başlangıç meridyenine göre konumu ---- . (II)
- Diğerlerine göre güneşin en erken doğduğu merkez ----'dir. (III)

cümlelerindeki boş bırakılan yerlere getirilmesi gerekenler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	K	en yakındır	N
B)	N	belirlenemez	K
C)	M	en uzaktır	L
D)	N	en yakındır	K
E)	L	belirlenemez	M

2012ygs

19. Ekvatorun 4500 km kuzeyinde bulunan X noktasının yerel saati başlangıç meridyeninin yerel saatinden 120 dakika ileridir.

Yalnızca yukarıdaki bilgiler kullanılarak X noktasının,

I. matematik konumu,

II. ortalama yükseltisi,

III. bulunduğu saat dilimi,

IV. yıllık yağış tutarı

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2010ygs

HARİTA BİLGİSİ VE ÖLÇEKLER

6. Türkiye ile Güney Kore arasındaki siyasi, ticari ve askerî ilişkilerin günümüzdeki yeri hakkında haber izleyen bir kişi; Türkiye'nin ve Güney Kore'nin dünya üzerindeki yerini, komşularını, birbirlerine uzaklıklarını ve aralarında hangi ülkelerin bulunduğunu merak ettiği için atlastaki haritalara bakmak istemiştir.

Bu kişinin aşağıdaki haritalardan hangisini incelemesi amacına uygundur?

A) Dünya Siyasi Haritası

B) Orta Doğu Ülkeleri Siyasi Haritası

C) Güneydoğu Asya Siyasi Haritası

D) Güney Kore Siyasi Haritası

E) Türkiye Siyasi Haritası

2022 tyt

26. Herhangi bir alanın 1950'li ve 2000'li yıllara ait topoğrafya haritaları incelendiğinde doğal ortamda insan etkisi ile meydana gelen değişmeler daha net görülebilir.

Bu değişime bağlı olarak topoğrafya haritalarında aşağıdakilerden hangisi <u>gözlenemez</u>?

A) Göl sayısının farklılığı

B) Ulaşım ağının değişmesi

C) Taşkına uğrayan alanların değişmesi

D) Kentsel alanlardaki farklılaşma

E) Bitki örtüsündeki farklılaşma

2013 ygs

16. UNESCO'nun 2013 yılını "Pîrî Reis'in Dünya Haritası'nı Anma Yılı" ilan etmesiyle bir grup öğrenci, bu haritanın sergilendiği Topkapı Sarayı Müzesi'ni ziyaret etmiştir. Haritayı inceleyen öğrencilerle müze yetkilisi arasında aşağıdaki konuşmalar geçmiştir.

Müze yetkilisi: "Çocuklar, harita 1513 yılında ceylan derisi üzerine çizilmiştir. Derinin bu 500 yıllık zamanda kurumasıyla haritanın boyutunda bir küçülme meydana gelmiştir. Eğer bu harita üzerinde uzunluk ölçmek isteseydik sizce hangi ölçek türü daha güvenilir olurdu?"

Burak: "Kesir ölçek en doğru sonucu verir."

Ayşe: "Böyle bir durumda çizgi ölçek en doğru sonucu verir."

Murat: "Çizgi ölçek de harita ile birlikte küçüleceğinden güvenilmez. Bu nedenle kesir ölçek kullanmak en doğrusu olur."

Burhan: "Çizgi ölçek de harita ile birlikte orantılı küçüleceğinden bence çizgi ölçek daha güvenilir olur."

Verilen bilgiler dikkate alındığında öğrencilerden hangileri doğru yorum yapmıştır?

A) Burak ve Murat

B) Burak ve Ayşe

C) Ayşe ve Murat

D) Murat ve Burhan

E) Ayşe ve Burhan

2013ygs

18. I. Ankara ile İstanbul arasındaki kuş uçuşu uzaklık

II. Tuz Gölü'nün alanı

III. Bolu il merkezinin coğrafi koordinatları

IV. Erciyes Dağı'nın yüksekliği

Türkiye'nin fiziki haritasında yukarıdakilerden hangilerinin belirlenmesi için ölçek gereklidir?

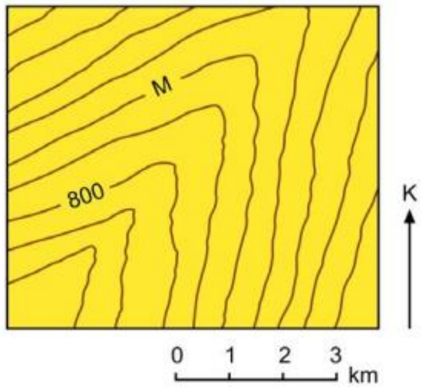
A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2011ygs

FİZİKİ HARİTALARDA YER ŞEKİLLERİNİN GÖSTERİLMESİ VE İZOHİPSLER

18. Aşağıdaki topoğrafya haritasında bir yer şekli gösterilmiştir.

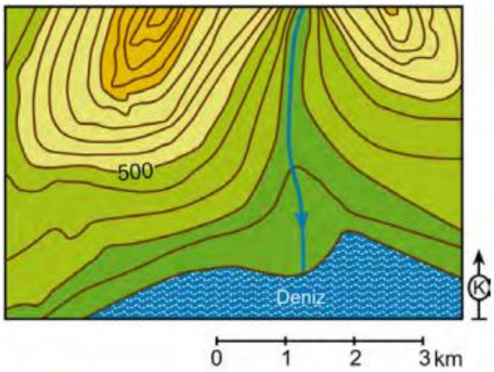

Bu yer şeklinin bir vadi veya sırt olarak kabul edilmesi için M harfi ile gösterilen eş yükselti eğrisinin değeri, aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

	Vadi olarak kabul edilmesi için	Sırt olarak kabul edilmesi için
A)	1000	1100
B)	600	500
C)	1000	600
D)	900	1000
E)	500	1000

2017 ygs

16. Aşağıda bir alana ait topoğrafya haritası verilmiştir.

Bu haritada aşağıdaki yer şekillerinden hangisi <u>gösterilmemiştir</u>?

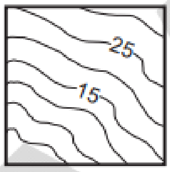
A) Boyun B) Vadi C) Delta

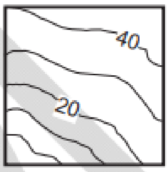
D) Sırt E) Yamaç

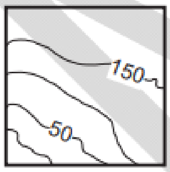
2016 ygs

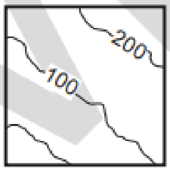
19. Arazide yön ve hedef bulma sporlarında pusula ve büyük ölçekli haritalar sporcuların en önemli yardımcılarıdır. Sporcular bu haritalar ile yer şekillerini belirleyerek en kısa zamanda yönlerini ve hedeflerini bulmaya çalışırlar.

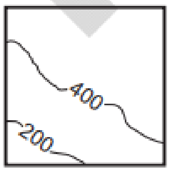
Buna göre, Uludağ'da yapılacak bir yarışmada sporcuların yarışma alanına ait aşağıda birer parçası verilen haritalardan hangisini kullanması daha uygundur?

A)

B)

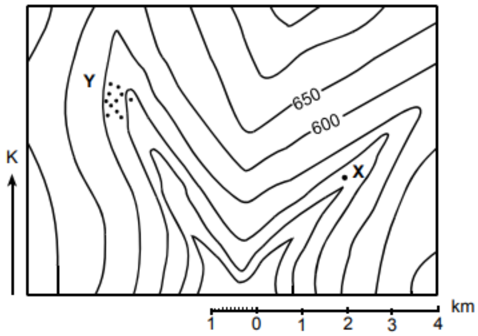
C)

D)

E)

2012ygs

18. Aşağıdaki topoğrafya haritasında, X noktasıyla gösterilen yerde bulunan bir kişi, kurumuş akarsu yatağını izleyerek Y köyüne ulaşmak istemektedir.

Bu kişinin izlemesi gereken yön ve katetmesi gereken yaklaşık mesafe aşağıdakilerin hangisinde doğru sırada verilmiştir?

A) Güneybatıya 3 km, kuzeydoğuya 5 km

B) Kuzeydoğuya 5 km, güneye 8 km, kuzeybatıya 5 km

C) Kuzeybatıya 5 km, güneydoğuya 5 km

D) Güneybatıya 3 km, kuzeye 8 km, güneybatıya 5 km

E) Güneybatıya 3 km, kuzeybatıya 5 km

2010ygs

İKLİM-ATMOSFER-SICAKLIK

6. I. Atmosferdeki su buharının tamamına yakını bu katmanda bulunur.

II. Canlıları Güneş'in zararlı ışınlarından koruyan ozon tabakası bu katmanda yer alır.

III. Bu katmanda sıcaklıklar genel olarak aşağıdan yukarıya doğru düşer.

IV. Gazların bir kısmının bu katmanda iyonlara ayrılmasıyla radyo dalgaları yansıtılır.

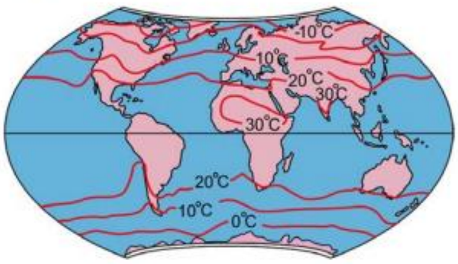
Yukarıdakilerden hangileri troposferin özellikleri arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2020 tyt

16. Aşağıdaki haritada yeryüzüne ait yıllık ortalama sıcaklık dağılışı gösterilmiştir.

Buna göre; Güney Yarım Küre'de yer alan 20 °C izoterminin, Güney Amerika Kıtası'nın batısında Ekvatora doğru uzanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sıcaklıkların ocak ayında güneye doğru azalması

B) Peru soğuk su akıntısının soğutucu etkisi

C) Dinamik yüksek basınç alanının kuzeye yönlenmesi

D) Alize rüzgârlarının karşılaşma alanına yakın olması

E) Güney Yarım Küre'de kutup rüzgârlarının temmuz ayında daha etkili olması

2017 ygs

17. Aynı paralel dairesi üzerindeki noktaların sıcaklıkları, bulundukları yerin konumuna bağlı olarak, beklenen sıcaklık derecelerine uymayabilir. Bu tür sapmalara "anomali" denir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu anomaliyi ortaya çıkaran etmenlerden biri <u>değildir</u>?

A) Bakı

B) Ekvatora yakınlık

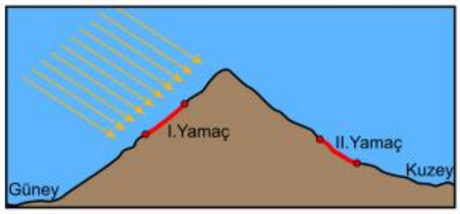
C) Yükselti

D) Okyanus akıntıları

E) Karasallık

2016 ygs

17. Aşağıdaki şekilde, Yengeç dönencesinin kuzeyindeki bir dağlık alanın güneyinde ve kuzeyinde bulunan iki yamaç numaralandırılarak kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu yamaçlarda, bakı faktörünün etkisiyle aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi <u>beklenmez</u>?

A) I. yamaçta toprak neminin daha az olması

B) II. yamaçta sıcaklık ortalamasının daha az olması

C) I. yamaçta tarım üst sınırının daha düşük olması

D) II. yamaçta güneş ışınlarının yere düşme açısının daha yatık olması

E) I. yamaçta bitkilerin olgunlaşma süresinin daha kısa olması

2015 ygs

23. Gündüz ısınan karalar, gece ışıma yoluyla enerji kaybeder. Bu kayıp her yerde aynı oranda olmaz. Yükseltinin fazla olduğu alanlarda, havanın yoğunluğu ve su buharı daha az olduğu için alçak alanlara göre enerji kaybı daha çok olur.

Buna göre aşağıdaki il merkezlerinden hangisinde, geceleri enerji kaybı diğerlerine göre <u>daha fazladır</u>?

A) Manisa

B) Sivas

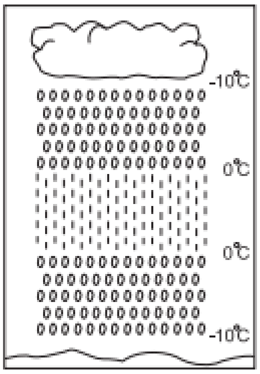
C) Konya

D) Çorum

E) Kırşehir

2013 ygs

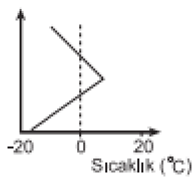
22.

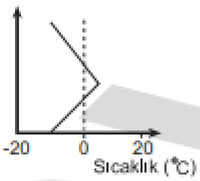
Yukarıda verilen şekilde bir yerdeki yağışın oluşumundan yeryüzüne düşene kadar olan sıcaklık değişimi gösterilmiştir.

Buna göre, bulut ile yeryüzü arasındaki sıcaklık değişim grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

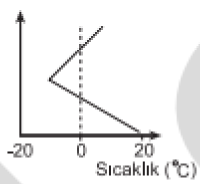
A)

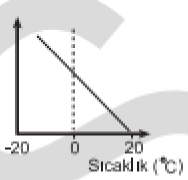
B)

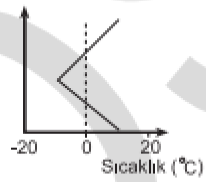
C)

D)

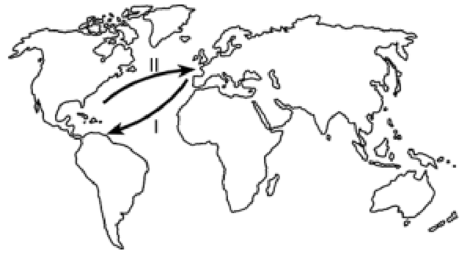
E)

2012ygs

BASINÇ VE RÜZGARLAR

17.

Ticaret yolları, yelkenli gemiler döneminde geniş alanlı rüzgâr sistemlerine bağlı olarak gelişmişti. Yukarıdaki haritada gösterilen I numaralı ticaret yolunu takip ederek Amerika'ya ulaşan Avrupalı gemiciler, Avrupa'ya dönüşlerinde de II numaralı ticaret yolunu kullanıyorlardı.

Buna göre, haritada numaralandırılarak gösterilen ticaret yollarını oluşturan rüzgâr sistemleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II
A)	Kutup rüzgârları	Batı rüzgârları
B)	Batı rüzgârları	Kutup rüzgârları
C)	Alize rüzgârları	Batı rüzgârları
D)	Batı rüzgârları	Alize rüzgârları
E)	Alize rüzgârları	Kutup rüzgârları

2013ygs

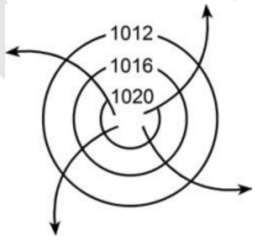
23. İsviçre Alplerindeki kayak merkezleri ile kent merkezleri arasında balonla uçuş turları düzenleyen firmalar, rüzgârların esme yönlerinden yararlanarak yakıttan da tasarruf etmeye çalışmaktadır.

Dağ ve vadi meltemlerini kullanarak düzenlenen bu turların uçuş zamanı, rotası ve yararlandığı meltem çeşidi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak belirtilmiştir?

	Uçuş zamanı	Uçuş rotası	Meltem çeşidi
A)	Gündüz	Kent merkezinden kayak merkezine	Vadi meltemi
B)	Gece	Kent merkezinden kayak merkezine	Vadi meltemi
C)	Gündüz	Kayak merkezinden kent merkezine	Dağ meltemi
D)	Gece	Kent merkezinden kayak merkezine	Dağ meltemi
E)	Gündüz	Kayak merkezinden kent merkezine	Vadi meltemi

2012ygs

20. Kuzey Yarım Küre'deki bir yüksek basınç merkezine ait olan aşağıdaki şekilde bir hata yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi yapılırsa bu hata giderilmiş olur?

A) Basınç değerini gösteren sayılar 1013 milibardan daha küçük olacak şekilde değiştirilirse

B) Basıncı gösteren sayıların değeri merkezden çevreye doğru büyüyerek yazılırsa

C) İzobar eğrilerinin sayısı artırılırsa

D) Rüzgârı gösteren oklar saat ibresinin dönüşü yönünde çizilirse

E) Rüzgârı gösteren oklar çevreden merkeze doğru çizilirse

2011ygs

NEM VE YAĞIŞLAR

22. Türkiye'de Karadeniz ikliminin etkili olduğu kıyı kesimlerindeki bakı koşulları, yağış bakımından önemli farklılıkların ortaya çıkmasına neden olur. Örneğin, Doğu ve Batı Karadeniz kıyı kesiminde kuzeybatıya bakan yamaçlar daha fazla yağış alırken kuzeydoğuya bakan orta kesimler daha az yağış almaktadır.

Kıyı kesimlerinde bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

A) Ortalama sıcaklığın

B) Basınç merkezlerinin

C) Dağların yükseltisinin

D) Hava kütlelerinin yönünün

E) Yamaç eğim değerlerinin

2015 ygs

24.

Merkez	Sıcaklık (°C)	Maksimum nem (g/m³)	Mutlak nem (g/m³)
K	25	30	15
L	15	20	15
M	5	10	15
N	0	5	15
P	-5	1	15

Bu tabloya göre K, L, M, N ve P merkezleriyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) K'nin bağıl nem oranı % 50'dir.

B) L'de yağış oluşmamıştır.

C) M'de yağış oluşmuştur.

D) En fazla buharlaşma N'dedir.

E) En fazla yoğuşma miktarı P'dedir.

2012ygs

23. Orografik yağışlar, denizden gelen nemli hava kütlelerinin kıyı çizgisine paralel uzanan dağ sıralarına çarparak yükselmesi sonucu meydana gelir.

Buna göre, aşağıdaki yerlerin hangisinde yıl içinde orografik yağışların daha fazla görülmesi beklenir?

A) Ilgaz Dağları'nın güney yamaçlarında

B) Doğu Karadeniz Dağları'nın güney yamaçlarında

C) Aydın Dağları'nın kuzey yamaçlarında

D) Küre Dağları'nın kuzey yamaçlarında

E) Toros Dağları'nın kuzey yamaçlarında

2011ygs

22. Ecem ve Ada'nın aileleri yaşadıkları kente yakın bir tatil beldesine gittiler. Tatil dönüşü Ecem ve Ada bu yerde geçirdikleri ilk günü, "Sabahleyin erken hareket ettik. Yaz mevsimi olmasına karşın burada havalar yeni ısınmaya başlamıştı. Otele vardığımızda sis henüz dağılmamıştı. Bitkilerin üzerinde çiy damlacıkları vardı. Öğleye doğru hava ısındı ve sis dağıldı. Öğleden sonra gökyüzünde tek tük bulutlar görüldü. Akşama doğru kuvvetli bir rüzgâr ve peşinden siyah bulutlar belirdi. Şimşek ve gök gürültüsünden sonra yağmur damlacıklarının düşmesi gecikmedi. Otele girdiğimizde sağanak çoktan başlamıştı." sözleriyle anlattılar.

Buna göre, bu tatil beldesinin aşağıdakilerden hangisinde yer alması beklenir?

A) Çukurova'da

B) Çandarlı Körfezi'nde

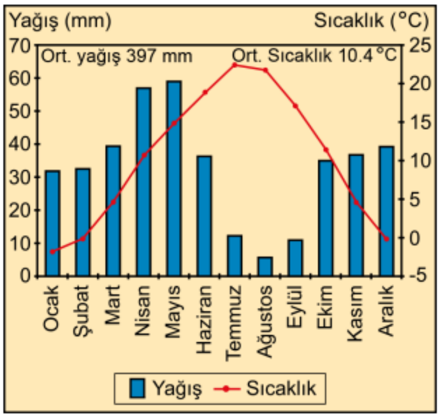
C) Bolu Dağları'nda

D) Gelibolu Yarımadası'nda

E) Datça Yarımadası'nda

2011ygs

8. Aşağıda, Türkiye'de bir il merkezine ait yıllık ortalama yağış ve sıcaklık grafiği verilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında bu il merkezinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

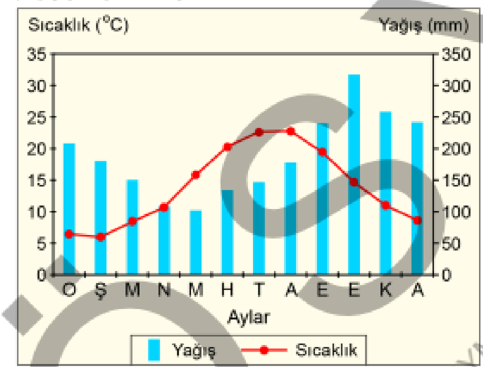
A) Kayseri B) Şanlıurfa C) Erzurum

D) Bursa E) Ardahan

2018 tyt

TÜRKİYE İKLİMİ

6. Aşağıda, Türkiye'deki bir il merkezinde bulunan meteoroloji istasyonuna ait aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yaz aylarında yağış 100 mm'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

B) Yağışlar kış döneminde kar şeklinde gerçekleşir.

C) Sonbahar en fazla yağışın düştüğü dönemdir.

D) Aylık sıcaklık ortalaması 25 °C'nin üzerine çıkmaz.

E) Aylar arasındaki en büyük yağış farkı 200 mm'den fazladır.

2023 tyt

22. Aşağıdakilerden hangisi, yağışın Türkiye'deki dağılışına etki eden bir faktör <u>değildir</u>?

A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması

B) Kuzey kesimlerinde akarsu ağının daha sık olması

C) Ortalama yükseltinin batıdan doğuya doğru artması

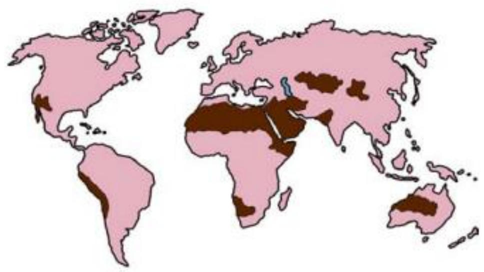
D) Kuzey ve güneyde kıyıya paralel uzanan dağların bulunması

E) Genel itibarıyla yüksek ve engebeli bir görünüme sahip olması

2014 ygs

DÜNYADAKİ İKLİMLER

25. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların tümü aşağıdaki hangi bölge sınıfı içerisinde yer alır?

A) Çöl bölgesi

B) Ekvatoral iklim bölgesi

C) Petrol üretim bölgesi

D) Platolar bölgesi

E) Akdeniz iklimi bölgesi

2017 ygs

17. Aşağıdaki Dünya haritasında bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Buna göre belirtilen alanlarla ilgili olarak

I. Yıllık sıcaklık ortalaması 15-20 °C'dir.

II. Ortalama yıllık yağış miktarı 600-1000 mm'dir.

III. Yıllık yağış, mevsimlere eşit oranda dağılır.

IV. Yaz ve kış sıcaklıkları arasındaki fark azdır.

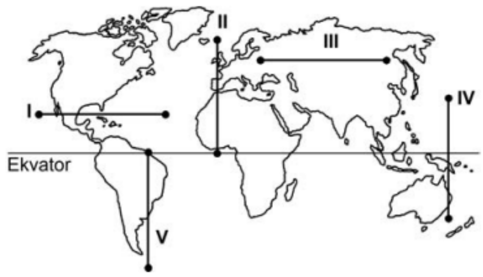
yargılarından hangileri söylenemez?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2014ygs

21. Aşağıdaki haritada beş farklı doğrultu numaralarla gösterilmiştir.

Buna göre, kaç numaralı doğrultuda görülen iklim tipi çeşitliliği diğerlerinden daha fazladır?

A) V B) II C) I D) III E) IV

2011ygs

21. Aşağıda üç yerin yaşam koşulları verilmiştir:

I. Bizim yaşadığımız yerde hava genelde gündüzleri çok sıcak, geceleri dondurucu soğuk olur. Çok ender olarak yağmur yağar. Tarım olanakları çok kısıtlı olduğu için göçebe hayvancılık en önemli geçim kaynağıdır.

II. Bizim yaşadığımız yerde kurak mevsim olmadığından yetişme döneminde kuraklık isteyen bitkiler yerine muz, patates, şeker kamışı gibi ürünler yetiştirip civardaki pazarlarda satıyoruz. Hava yıl boyunca sıcak olduğundan kışlık giysiye ve yakacağa gereksinim duymuyoruz.

III. Bizim en önemli geçim kaynağımız çeltik tarımıdır. Çok sulu toprakta daha yüksek verim alındığından pirinç ekimi için yağmurlu dönem olan yaz aylarını bekliyoruz. Ancak çok fazla yağış bazen hayatımızı olumsuz yönde etkiliyor.

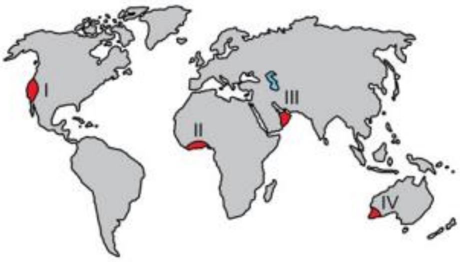
Bu üç yerde etkili olan iklim tipleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Tundra	Step	Akdeniz
B)	Çöl	Okyanusal	Akdeniz
C)	Tundra	Step	Muson
D)	Çöl	Ekvator	Muson
E)	Karasal	Ekvator	Okyanusal

2010ygs

BİTKİLER

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

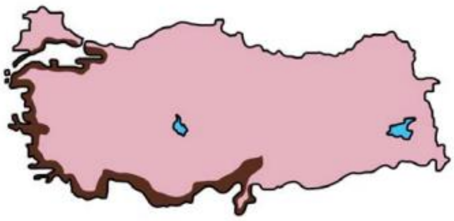
Bu alanların hangilerinde iklime bağlı olarak benzer bitki topluluklarına rastlanır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2019 tyt

22. Aşağıdaki haritada maki bitki örtüsünün Türkiye'deki dağılışı koyu renkle gösterilmiştir.

Belirtilen alanların coğrafi özellikleri dikkate alındığında, bu bitki örtüsünün yetişme koşullarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) Özellikle yaz aylarında bol yağış istemektedir.

B) Don olaylarının görüldüğü yerlerde yetişmemektedir.

C) Akdeniz iklim koşullarının etkili olduğu alanlarda yetişmektedir.

D) Sadece terra-rossa topraklarda yetişmektedir.

E) Yükseltinin 500 m'yi geçtiği yerlerde yetişmemektedir.

2017 ygs

22. Bir bölgenin iklim özellikleri ile bu bölgedeki bitki örtüsü arasında yakın bir ilişki vardır. Karasal iklimin en büyük özelliği, yaz-kış ve gece-gündüz arasındaki sıcaklık farkının fazla olması, kışların çok soğuk geçmesi ve kar yağışının fazla olmasıdır.

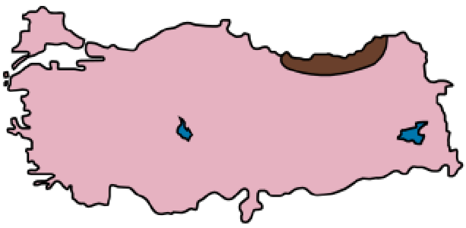
Türkiye'de bu iklimin egemen olduğu alanlarda aşağıdaki bitkilerden hangisinin yetişmesi beklenmez?

A) Karaçam B) Meşe C) Ardıç

D) Sığla E) Kavak

2016 ygs

23.

İklim koşulları göz önüne alındığında, haritada koyu renkle gösterilen yer aşağıdaki bitki türlerinden hangisinin hâkimiyet bölgesi olarak değerlendirilebilir?

A) Maki – Kızılçam – Fıstık çamı

B) Step – Sedir – Akçaağaç

C) Ladin – Kayın – Göknar

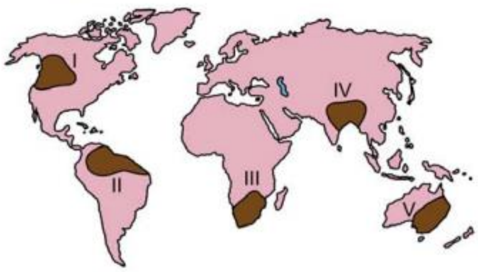
D) Karaçam – Alpin çayır – Göknar

E) Kızılçam – Sedir – Maki

2014 ygs

YERYÜZÜNDE SU VARLIĞI

19. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerindeki kar ve buz erimeleri akarsuların beslenmesine <u>daha fazla</u> katkı sağlar?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) III ve V E) IV ve V

2017 ygs

YER ALTI SULARI VE GÖLLER

2021-TYT/Sosyal Bilimler

7. Türkiye'de yer alan göllerin özellikleri ile ilgili,

I. Ülke genelinde dengeli bir dağılıma sahiptir.
II. Yükseklikleri, batıdan doğuya doğru genellikle artmaktadır.
III. Bazıları taşımacılık yapmaya elverişlidir.
IV. Tamamı tektonik aktivitelere bağlı olarak gelişmiştir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2021 tyt

7. Suda kolay çözünen kayaçların bulunduğu yerlerde çözünme sonucunda çeşitli büyüklüklerde çanaklar oluşmaktadır. Obruk, dolin, uvala ve polye bu tür çanakların başlıcalarıdır. Zamanla bu çanakların sularla dolması sonucunda meydana gelen göllere ise karstik göller denilmektedir.

Bu göllerin aşağıdaki kayaç türlerinin hangisinin yaygın olduğu alanlarda daha fazla oluşması beklenir?

A) Kireç taşı B) Bazalt C) Granit

D) Şist E) Çakıl taşı

2020 tyt

26. I. Anadolu aktif deprem kuşakları üzerinde yer alır.

II. Anadolu'da volkanik alanlarla fay hatlarının çakıştığı bölgeler vardır.

III. Anadolu'da çok sayıda göl vardır.

IV. Anadolu'daki yeryüzü şekilleri çok engebelidir.

"Türkiye, sıcak su kaynakları bakımından zengindir." **diyen bir araştırmacı, yukarıdakilerden hangilerine dayanarak bu yargıya ulaşmış olabilir?**

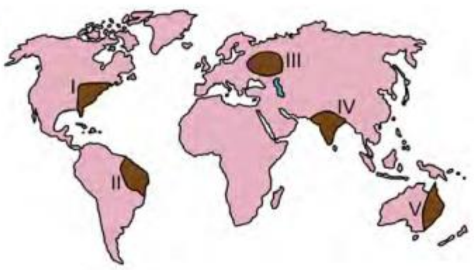
A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2011ygs

TOPRAK OLUŞUMU VE ÇEŞİTLERİ

19.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak koyu renkle gösterilen alanların hangilerinde, toprak oluşumunu sağlayan kimyasal ayrışmanın daha hızlı gerçekleşmesi beklenir?

A) I ve II   B) I ve V   C) II ve IV

D) II ve V   E) III ve IV

2016 ygs

19. I. Akarsuların taşıdığı farklı boyuttaki malzemeye bağlı olarak toprağın geçirgen özellikte olması

II. Kıyı yörelerindeki yağış artışına bağlı olarak topraktaki organik madde miktarının daha fazla olması

III. Eğimli alanlarda yamaçlar boyunca ufalanan malzemenin birikmesiyle taşlı toprakların oluşması

Yukarıdakilerden hangileri, toprak oluşumunda topoğrafyanın etkisini göstermektedir?

A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III

D) I ve II   E) II ve III

2015 ygs

19.
- Yağışa bağlı yıkanma ve birikme süreci uzundur.
- Yaygın olarak kırmızı veya kırmızımsı renktedir.
- Bitki örtüsü gür fakat humus bakımından fakirdir.
- Sıcak ve nemli tropikal bölgelerde daha çok görülür.

Yukarıda bazı oluşum özellikleri verilen toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Laterit

B) Terra-rossa

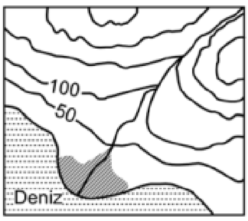
C) Podzol

D) Çernezyom

E) Vertisoller

2014ygs

19.

Yukarıdaki topoğrafya haritasında taralı alandaki alüvyal topraklarda horizonların <u>oluşmamasının</u> nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eğimin azaldığı yerlerde oluşması

B) Mineral ve organik madde bakımından zengin olması

C) Taban suyunun yüksek olması

D) Kil içeriğinin yüksek olması

E) Akarsuların getirdiği malzemelerle sürekli yenilenmiş olması

2013ygs

23. Dış kuvvetler tarafından taşınan malzemelerin birikmesiyle oluşan ve horizonları olmayan topraklara aşağıdaki yerlerin hangisinde <u>rastlanmaz</u>?

A) Birikinti konileri   B) Kanyon yamaçları

C) Dağ etekleri   D) Vadi tabanları

E) Delta ovaları

2010ygs

YERİN YAPISI, JEOLOJİK ZAMANLAR, LEVHA TEKTONİĞİ

18.

I. Magmatik kayaçlar

II. Fosiller

III. Deprem dalgaları

IV. Tortul kayaçlar

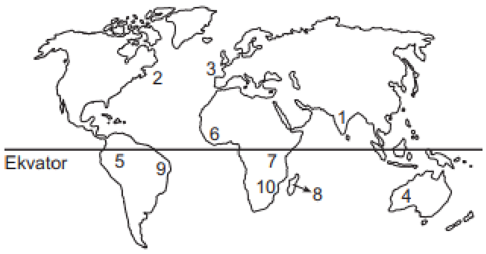
Yukarıdakilerden hangileri, yerkürenin iç yapısı hakkında bilgi veren kanıtlar arasında sayılamaz?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2013ygs

25.

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerler hakkında aşağıda yapılan yorumlardan hangisi, kıtaların bugünkü yerlerini almadan önce bir arada bulunduklarının kanıtı olamaz?

A) 2 ve 3 numaralı yerlerde kıyı çizgilerinin birbirine uyacak şekilde olması

B) 6 ve 9 numaralı yerlerde magmatik kayaçların aynı yaşta olması

C) 8 ve 10 numaralı yerlerde fiziki koşulların benzer olması

D) 1 ve 4 numaralı yerlerde fosillerin aynı yaşta ve benzer olması

E) 5 ve 7 numaralı yerlerde yağmur ormanlarının olması

2012 ygs

24. Güney Amerika ve Afrika kıtalarında yapılan jeolojik araştırmalar, bu kıtalarda bulunan I. Jeolojik Zamanın Karbon ve Perm dönemlerine ait bitki ve hayvan fosillerinin birbirine benzer olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Bu bilgi, Güney Amerika ve Afrika kıtalarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

A) Karbon ve Perm dönemlerinde, bu kıtalarda daha ılıman bir iklimin olduğunu

B) Bu kıtalardaki yer şekillerinin, Karbon ve Perm dönemlerindekiyle aynı olduğunu

C) Bu kıtaların, Karbon ve Perm dönemlerinde birleşik tek bir kıta halinde olduğunu

D) Bu kıtalarda, Karbon ve Perm dönemlerinde yaşayan canlılarla günümüzde yaşayan canlıların aynı olduğunu

E) Bu kıtaların, Karbon ve Perm dönemlerinde farklı yarım kürelerde bulunduğunu

2011ygs

İÇ KUVVETLER

18. Aşağıda, bazı iç kuvvetler ve karşısında da yer şekilleri verilmiştir.

	İç kuvvet	Yer şekli
I.	Depremler	Çöküntü ovaları
II.	Volkanizma	Ada oluşumları
III.	Epirojenez	Kıyı taraçaları

Numaralandırılan bu iç kuvvetlerden hangileri, karşısındaki yer şeklinin oluşumunda doğrudan etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

2016 ygs

18. Yer kabuğunun zayıf ve dirençsiz alanlarından yükselen magma, yer kabuğunun altında kayaçları ve bunlara ait özel şekilleri oluşturur. Yer kabuğunun derinlerinde magmanın soğumasıyla oluşan bu şekiller zamanla üzerindeki yapının aşınmasıyla yeryüzünde görünür hâle gelir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yolla oluşmuş bir yer şeklidir?

A) Dayk B) Maar

C) Krater D) Kaldera

E) Volkan konisi

2015 ygs

25. Ege Denizi'nin güneyinde yer alan Santorini Adası'nı oluşturan volkanda, M.Ö. 1650-1600 yılları arasında meydana gelen Minoan Püskürmesi, adayı büyük bir değişikliğe uğratmıştır. Volkanik patlamada çıkan materyal kilometrelerce yüksekliğe kadar erişmiş ve patlama öncesinde tipik bir koni görünümünde olan volkan, üst kısmının çökmesi ve içinin deniz sularıyla dolması sonucu yarım ay şeklini almıştır.

Yalnızca bu bilgiler göz önüne alındığında, Minoan Püskürmesi'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

A) Yaşanan en şiddetli volkanik patlama olduğu

B) Bir kaldera oluşturduğu

C) Çevrede yeni volkanlar oluşturduğu

D) Adanın ortalama yükseltisini artırdığı

E) Çok sayıda lav akıntısının oluştuğu

2011ygs

25. Toros Dağları'nın yüksek kesimlerinde denizel fosillerin olması, bu dağların oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğunun göstergesidir?

A) Kıvrım hareketleri sonucunda denizel tabakaların yükselmesi ve bir kısmının su üzerinde kalması

B) Akarsu ve buzul aşındırmaları sonucunda eski denizel tortulların yüzeye çıkması

C) Karstlaşma sürecinde çökme ve çözünme olaylarının etkisiyle denizel tortulların ortaya çıkması

D) Deniz seviyesindeki alçalmalar sonucunda deniz tabanının bir kısmının su üzerinde kalması

E) Deniz seviyesinin yükseldiği dönemlerde karaların bir kısmının deniz altında kalması ve tortulanma ortamı oluşması

2010ygs

DIŞ KUVVETLER – AKARSULAR

7. I. Bitki örtülerinin zayıf olması
II. Nemli iklim bölgelerinde görülmeleri
III. Oluştukları kayacın dayanıklı olması

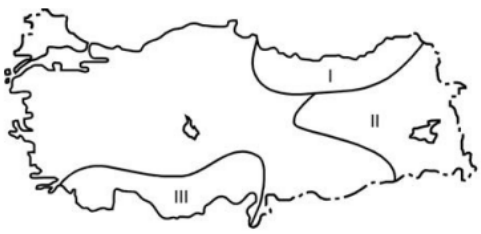
Yukarıdakilerden hangileri, oluşumlarında dönemlik akarsuların etkili olduğu ve üzerinde peribacası ile kırgıbayırların geliştiği alanların ortak özelliğidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

2023 tyt

22.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralarla gösterilen alanlardaki akarsular denge profiline ulaşmamıştır.

Bu durum aşağıdaki özelliklerden hangisiyle çelişir?

A) Akış hızlarının fazla olmasıyla

B) Enerji potansiyelinin yüksek olmasıyla

C) Derine aşındırmanın yüksek olmasıyla

D) Yük miktarının düşük olmasıyla

E) Vadilerinin genellikle "V" profilli olmasıyla

2013 ygs

26. Bir akarsuyun yıllık akım miktarının, havzasına düşen yıllık yağış miktarına bölünmesiyle akarsuyun akış katsayısı elde edilir. Akış katsayısının 1 olması, akarsuyun havzasına düşen yağış tutarı kadar su taşıdığını gösterir.

Buna göre, bir akarsuyun akış katsayısının 1'den büyük olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Yıllık buharlaşma miktarının çok fazla olmasıyla

B) Akarsu havzasının çok geniş olmasıyla

C) Akarsuyun eriyen buzul sularıyla da beslenmesiyle

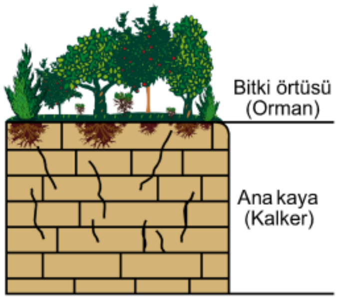
D) Akarsuyun yatak eğiminin fazla olmasıyla

E) Havzasının kolları tarafından derince yarılmış olmasıyla

2012ygs

DIŞ KUVVETLER – KARMA

18. Aşağıdaki şekilde, nemli iklim bölgesindeki bir alanın bitki örtüsü ve ana kaya özelliği gösterilmiştir.

Buna göre, bu alanda aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşması __beklenmez__?

A) Lapyalar B) Obruk C) Tafoniler

D) Mağaralar E) Kanyonlar

2014 ygs

TÜRKİYEDE YER ŞEKİLLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

26. Aşağıdakilerden hangisi, yer şekillerinin tarım faaliyetleri üzerindeki sınırlayıcı etkisine örnek gösterilebilir?

A) Kurak ve yarı kurak bölgelerde sulama olanaklarının az olması

B) Yıl boyunca yağış alan bölgelerde bazı tahılların üretiminin zor olması

C) Az gelişmiş ülkelerde gübre kullanımının yetersiz olması

D) Engebeli alanlarda tarla yerine bahçe tarımının tercih edilmesi

E) Gelişmiş ülkelerde sanayi bitkileri üretiminin yaygın olması

2017 tyt

23. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

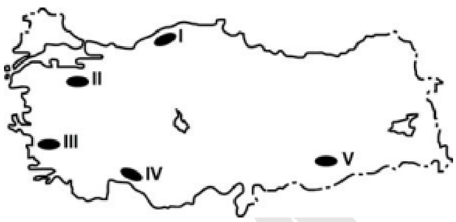

Bu alanların hangisinde engebelilik daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2017 ygs

27.

Haritada numaralarla gösterilen yerlerdeki dağlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi __yanlıştır__?

A) V. yerdeki dağ sönmüş volkan dağıdır.

B) II. yerdeki dağın doruklarında buzullar vardır.

C) I. yerdeki dağların kuzey ve güney yamaçları bitki örtüsü bakımından farklıdır.

D) III. yerdeki dağlar kırılmayla oluşmuştur.

E) IV. yerdeki dağlarda karstik şekiller yaygındır.

2011ygs

24. Bir grup coğrafyacı Doğu Anadolu Bölgesi'nde araştırma yapmış ve bölgenin özellikleriyle ilgili şu saptamalarda bulunmuşlardır:

I. Rüzgâr erozyonu fazladır.

II. Akarsu vadileri derindir.

III. Bazı göllerin oluşumunda tektonizma etkilidir.

IV. Termal kaynaklar yaygındır.

V. Kısa mesafelerde sıcaklık farklılıkları görülür.

Bu özelliklerden hangileri bölgenin yüksek ve engebeli olmasıyla açıklanabilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V

D) III ve IV E) IV ve V

2010ygs

EKONOMİK FAALİYETLER VE GÖÇLER

2022-TYT/SOS

9. Bir araştırma için yapılan ankete katılanlar, yaptıkları işler hakkında şu bilgileri vermiştir:

I. Katılımcı: Bir lisede öğretmen olarak görev yapıyorum.

II. Katılımcı: Kendi arazimde seracılık yapmaktayım.

III. Katılımcı: Uluslararası bir yazılım şirketinde müdürüm.

IV. Katılımcı: Bir otobüs firmasında şoförüm.

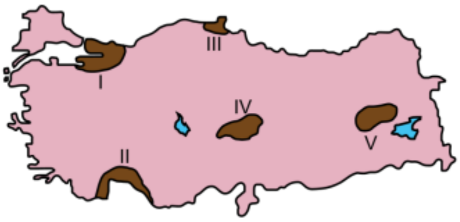
V. Katılımcı: Bir tekstil fabrikasında işçiyim.

Bu bilgilere göre hangi katılımcının ikincil ekonomik faaliyet grubunda yer alan bir işte çalıştığı söylenebilir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2022 tyt

23. Aşağıda, haritada beş alan numaralarla gösterilmiş ve bu alanların dördüne ait göç özellikleri verilmiştir.

- Sanayi, ticaret ve ulaşım imkânlarının fazlalığı yoğun göç almasına neden olmaktadır.
- Tarım alanlarının dar ve limanın işlek olmaması nüfusun dışarıya göçüne neden olmaktadır.
- İklim koşullarının olumsuz, arazinin engebeli ve dağlık olmasına bağlı olarak dışarıya göç yaşanmaktadır.
- Tarımsal üretimle birlikte son yıllarda sanayi ve ticaretin gelişmesi buraya olan göçü arttırmıştır.

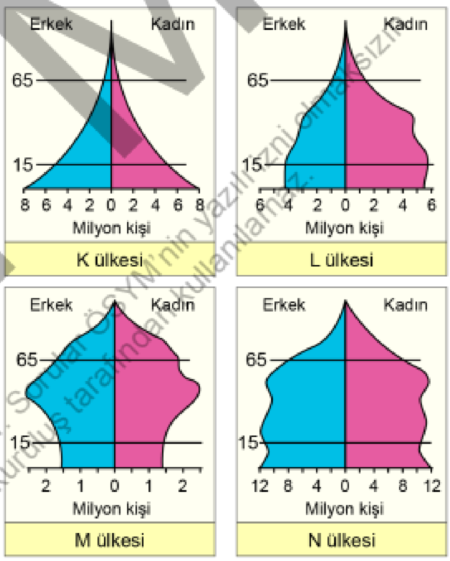
Buna göre, haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisine ait göç özelliği verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2015 ygs

NÜFUSUN GELİŞİMİ-DAĞILIŞI-NİTELİKLERİ-NÜFUS PİRAMİTLERİ

8. Aşağıda dört farklı ülkeye ait nüfus piramitleri verilmiştir.

Bu nüfus piramitleri dikkate alındığında,

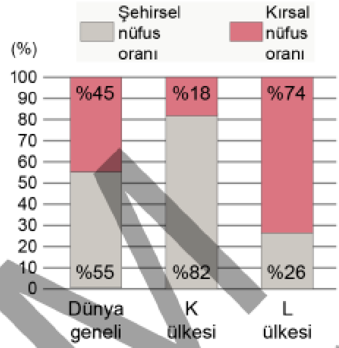
I. K ülkesinde ortalama yaşam süresi diğerlerinden uzundur.
II. L ülkesinde toplam nüfus içindeki kadınların oranı erkeklerin oranından fazladır.
III. M ülkesinde, çocuk nüfusun toplam nüfus içindeki oranı azdır.
IV. N ülkesinde doğurganlık oranı giderek azalmaktadır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

2023 tyt

9. Aşağıdaki grafikte şehirsel ve kırsal nüfus oranlarının dünya geneli, K ve L ülkelerindeki ortalama durumu gösterilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) K ülkesinin şehirsel nüfus oranı, dünya geneli şehirsel nüfus oranından yüksektir.

B) L ülkesinin kırsal nüfus oranı, dünya geneli kırsal nüfus oranından yüksektir.

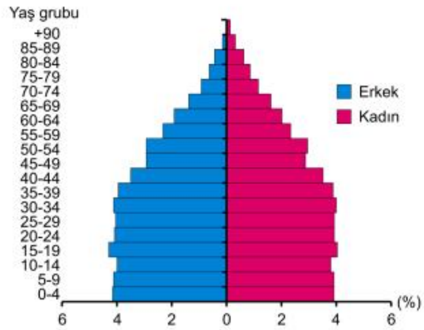
C) K ülkesinin kırsal nüfus oranı hem dünya geneli hem de L ülkesinin kırsal nüfus oranından düşüktür.

D) Dünya geneli şehirsel nüfus oranı, L ülkesinin şehirsel nüfus oranından yüksektir.

E) Dünya genelinde en az kırsal nüfus oranına sahip ülke K'dir.

2021 tyt

8. Aşağıda, bir ülkenin 2015 yılına ait nüfus piramidi verilmiştir.

Bu piramitteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) 65 ve üstü yaş grubundaki nüfus oranına

B) Ülkedeki kadın nüfus oranına

C) 0-14 yaş grubundaki erkek nüfus oranına

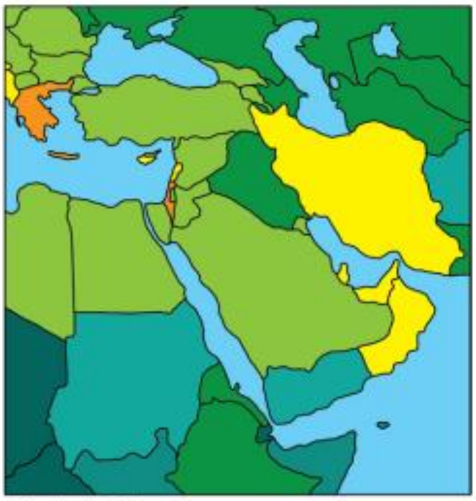
D) Yıllık nüfus artış hızı ve oranına

E) 15-19 yaş grubundaki nüfus oranına

2020 tyt

9. Birleşmiş Milletler tarafından çeşitli nüfus istatistikleri yayımlanmaktadır. Bu istatistiklerden biri de ülkelerin Doğumda Beklenen Yaşam Süreleri ile ilgili olanıdır. Bu süre çeşitli ülkelerdeki bireylerin ortalama yaşam sürelerini gösterir.

Aşağıda bir bölümü gösterilen harita, bazı ülkelerin 2020-2025 dönemi için Erkeklerde Doğumda Beklenen Yaşam Sürelerine göre renklendirilmiştir.

Erkeklerde Doğumda Beklenen Yaşam Süreleri (Yıl)

- 50 ve 54
- 55 ve 59
- 60 ve 64
- 65 ve 69
- 70 ve 74
- 75 ve 79
- 80 ve 84

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "Erkeklerde Doğumda Beklenen Yaşam Süresi"**nin 75-79 yıl olacağı tahmin edilen ülkelerden biridir?**

A) Irak B) Mısır C) Umman

D) Suriye E) Kuveyt

2019 tyt

8. Bir ülkenin istatistik kurumu tarafından yayımlanan raporunda, ülke nüfusunun ortalama yaşının 17 olduğu belirtilmiştir.

Bu ülkenin nüfusuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Doğum oranının yüksek olduğu

B) Yaşlı nüfus oranının yüksek olduğu

C) Ölüm oranının düşük olduğu

D) Gelişmiş bir ülke olduğu

E) Eğitim seviyesinin yüksek olduğu

2019 tyt

7. I. Nüfusun ülke içinde dengeli dağılması

II. Beslenme sorunlarının yaşanması

III. İşsizlik sorunlarının artış göstermesi

IV. Yaşlı nüfus oranının artması

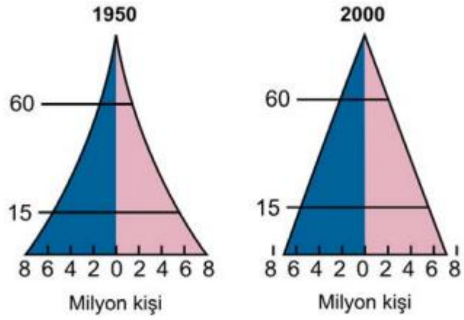
Yukarıdakilerden hangileri, bir ülkede hızlı nüfus artışı sonucu oluşabilecek durumlar arasında gösterilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2018 tyt

21. Aşağıda, bir ülkenin 1950 ve 2000 yıllarına ait nüfus pramitleri verilmiştir.

Bu ülkenin nüfus yapısında meydana gelen değişimle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Nüfus artış hızı azalmıştır.

B) Yaşlı ölüm oranları azalmıştır.

C) Ortalama yaşam süresi artmıştır.

D) Doğum oranları azalmıştır.

E) Çocuk ölüm oranları artmıştır.

2017 ygs

23. Türkiye'de birçok yerleşmenin kuruluş yeri ile adı arasında bir bağlantı bulunmaktadır. Örneğin, Uzunköprü, Vezirköprü, Taşköprü gibi akarsuların doğrudan doğruya köprüler vasıtasıyla geçilebildiği yerlerde kurulmuş yerleşmeler olduğu gibi, Yolüstü, Yolveren, Dörtyol gibi konaklama amacı ile kurulmuş yerleşmeler de bulunmaktadır.

Bu yerleşmelerin kuruluşu ve gelişiminde aşağıdaki faktörlerden hangisinin etkisi diğerlerine göre daha fazladır?

A) Tarım B) Ulaşım C) Hayvancılık

D) Ticaret E) Su temini

2016 ygs

21. I. Doğum oranı az ve çocuk nüfus oranı çok düşüktür.

II. Çalışan nüfus oranı fazla ve bağımlı nüfus oranı düşüktür.

III. Ortalama yaşam süresi kısa ve yaşlı nüfus oranı düşüktür.

Yukarıdakilerden hangileri, gelişmiş bir ülkenin nüfus özellikleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

2016 ygs

20. Aşağıdaki haritada ilk medeniyetlerin kurulduğu yerler koyu renkli noktalarla gösterilmiştir.

İlk medeniyetlerin bu yerlerde kurulmasında ve gelişmesinde etkili olan öncelikli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hidrografik yapı B) Yükselti

C) Bitki örtüsü D) Bakı

E) İklim

2016 ygs

26. İnsanların ihtiyaç ve isteklerini karşılayabilmek için teknolojinin de yardımıyla dünyadaki yaşam alanları gittikçe genişlemektedir. Eskiden genellikle doğal çevre koşullarının elverişli olduğu alanlarda yaşamını sürdüren insan, günümüzde yaşam koşullarının oldukça zor olduğu kutuplara yakın alanlarda bile yaşamaya başlamıştır.

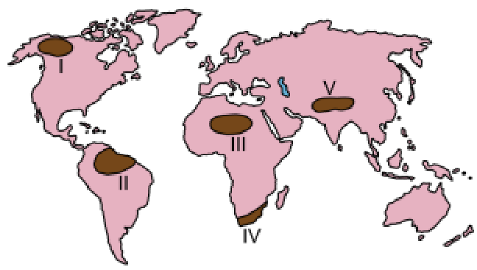
Bu durumun ortaya çıkmasındaki en önemli ihtiyaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Barınma B) Savunma C) Su temini

D) Beslenme E) Ham madde

2015 ygs

21. Aşağıda, haritada beş alan numaralarla gösterilmiş ve bu alanların dördüne ait nüfus özellikleri verilmiştir.

- Sıcaklık değerlerinin yüksek olması ve toprak veriminin düşüklüğü nüfusun seyrek olmasına neden olmuştur.
- Yağış ve sıcaklığın fazla olması gür bir bitki topluluğu oluşturmuştur. Bu durum nüfusu olumsuz etkiler.
- Dağlık, engebeli ve yüksek arazi şartları insan yaşamını zorlaştırdığı için nüfus yoğunluğu azdır.
- Yer altı ve yer üstü kaynaklarının bol olması nüfus yoğunluğu üzerinde olumlu bir katkı sağlamıştır.

Buna göre, haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisine ait nüfus özelliği verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2015 ygs

26. Doğal çevre koşullarının elverişli olduğu alanlar, insan tarafından yoğun olarak kullanılırken elverişsiz alanlarda insan faaliyetleri sınırlanmaktadır.

Buna göre, aşağıda verilen insan faaliyetlerinden hangisinin gelişimi doğal çevre koşullarına daha az bağımlıdır?

A) Tarım B) Sanayi C) Ormancılık

D) Madencilik E) Ticaret

2014 ygs

20. Gıda üretimi ve üretim fazlasının toplanması, saklanması ve tekrar dağıtılması için gerçekleştirilen örgütlenme dünyadaki ilk şehirlerin doğuş nedeni olmuş; değişen koşullar şehirlerin kuruluş ve gelişmelerini de etkiler hâle gelmiştir.

Buna göre, günümüzde şehirlerin büyümesi ve yenilerinin kurulmasını sağlayan fonksiyonel değişmeler arasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha azdır?

A) Sanayileşmenin artmasının

B) Pazar potansiyelinin artmasının

C) Büyüyen hizmet sektörünün

D) Tarımsal yapıdaki değişimin

E) Taşımacılıktaki gelişmelerin

2014ygs

21. Aşağıda, bir ülke nüfusu içerisindeki yaşlı nüfus oranının artışıyla ilgili olarak bazı yargılar verilmiştir.

I. İnsan gücü bakımından ülke savunmasını zayıflatır.

II. Kamunun tasarruf oranını yükseltir.

III. Göçmen işçi ihtiyacını artırır.

IV. Sosyal güvenlik kurumlarının giderini artırır.

Buna göre, yukarıdaki yargılardan hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2013 ygs

29. Bir yerdeki nüfusu oluşturan kişiler, yaşları büyükten küçüğe doğru sıralandığında, ortada kalan kişinin yaşına ortanca yaş denilmektedir. Nüfusun yarısı bu yaştan küçük, diğer yarısı da bu yaştan büyüktür.

Aşağıdaki tabloda, Türkiye'nin yaş gruplarına göre nüfus oranları ve ortanca yaş değerleri verilmiştir.

Yıllar	0-14 (%)	65+ (%)	Ortanca yaş
1990	35	4,28	22,21
2000	29,83	5,70	24,83
2011	25,27	7,35	29,22

Bu tablodaki bilgilere göre, Türkiye nüfusuyla ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi kesinlikle doğrudur?

A) 0-14 yaş grubu nüfus oranının yıllara göre düşmesi, nüfus artış hızının yükselmesiyle ilgilidir.

B) Genç nüfuslu olma özelliğinden, yaşlı nüfuslu olma özelliğine doğru gitmektedir.

C) Ortanca yaşın yıllara göre yükselmesindeki en önemli etken, nüfus artış hızının yükselmesidir.

D) 65 yaş üzeri nüfus oranının yıllara göre artması, yaşlılığa bağlı ölüm oranlarının artışıyla ilgilidir.

E) 0-14 yaş grubu nüfus oranının yıllara göre düşmesi, geri kalmış ülkelerle benzerlik gösterir.

2012ygs

27. Nüfus ve yerleşmeyle ilgili olarak aşağıda verilen özelliklerden hangisinin ortaya çıkmasındaki temel etken doğru olarak verilmiştir?

	Özellik	Temel etken
A)	Kuzey Yarım Küre'de orta enlemler, alçak ve yüksek enlemlere göre daha fazla nüfusa sahiptir.	İklim
B)	Nil Nehri Havzası'nın ağza yakın kısımları, orta ve yukarı kısımlarına göre daha fazla nüfuslanmıştır.	Su kaynakları
C)	Ekvator çevresinde yerleşme sınırı dünya geneline göre daha yüksektir.	Yer şekilleri
D)	Antarktika'da bilimsel araştırma istasyonları dışında sürekli yerleşim alanları bulunmamaktadır.	Kara ve denizlerin dağılışı
E)	Avrupa'nın güney kıyılarında Kıta'nın kuzeyine göre nüfus daha fazladır.	Bakı

2012ygs

29. Aşağıdaki etkinliklerden hangisi, bir yerleşim yerinin nüfus artışında ve sosyo-kültürel yapısında diğerlerinden daha az değişime neden olur?

A) Orman işletmesi açılması

B) Üniversite kurulması

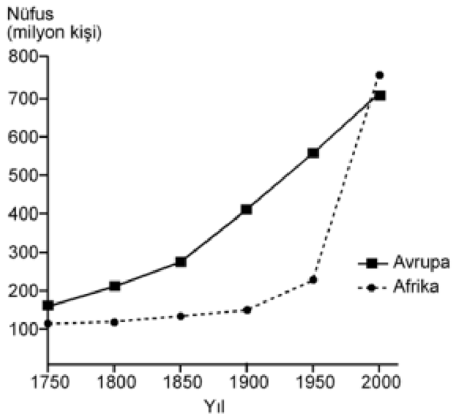
C) Serbest ticaret bölgesi kurulması

D) Demir-çelik fabrikası kurulması

E) Turizm olanaklarının çeşitlenmesi

2011ygs

28. Aşağıdaki grafikte, 1750-2000 yılları arasında Avrupa ve Afrika kıtalarının nüfusu gösterilmiştir.

Yalnızca bu grafikteki bilgilere dayanarak, aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

A) Avrupa'da nüfus en çok 1750-1800 yılları arasında artmıştır.

B) 1850-1900 yılları arasında Afrika'daki doğum ve ölüm oranları birbirine eşittir.

C) Verilen yılların tümünde, Avrupa'nın nüfusu Afrika'dan fazladır.

D) 1750-1900 yılları arasında Afrika'dan kıta dışına yoğun göç olmuştur.

E) Afrika'daki nüfus artış hızının en yüksek olduğu dönem 1950-2000'dir.

2011ygs

27. Aşağıdaki tabloda, X ve Y ülkelerinde nüfusun bir yıl içerisindeki doğal artış ve gerçek artış oranları verilmiştir.

	X ülkesi (‰)	Y ülkesi (‰)
Doğal artış oranı	21	13
Gerçek artış oranı	12	33

Buna göre, X ve Y ülkeleri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) X ülkesinin nüfusu, Y ülkesinden azdır.

B) Y ülkesinin nüfus yoğunluğu, X ülkesinden fazladır.

C) X ülkesinde bir yıldaki bebek ölümleri, Y ülkesinden fazladır.

D) X ülkesinin nüfusu, Y ülkesinden daha hızlı artmıştır.

E) Y ülkesi, X ülkesinden daha fazla dış göç almıştır.

2010ygs

26. Bir yerleşim merkezinin uzun yıllar önemini koruyabilmesi aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

A) Yüz ölçümünün geniş olmasının

B) Coğrafi konumunun elverişli olmasının

C) Sağlık ve eğitim kurumlarının yeterli olmasının

D) Orman örtüsünün gür olmasının

E) Nüfus yoğunluğunun az olmasının

2010ygs

TÜRKİYEDE NÜFUS

24. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye nüfusunun 1927 yılından günümüze kadar geçirdiği değişimlerden biri değildir?

A) Nüfus artışı genelde devam etmiştir.

B) Kentsel nüfus oranı artmıştır.

C) Nüfusun eğitim düzeyi yükselmiştir.

D) Kırsal nüfus oranı artmıştır.

E) Ortalama yaşam süresi uzamıştır.

2017 ygs

BÖLGE SINIFLANDIRMASI

2023-TYT/SOS

9. Mekânı amaca göre sınıflandırıp sınırlandırarak çeşitli bölge türleri ayırt edilebilir. Bunlardan biri de hizmetlerin insanlara ulaştırılması ve mekânsal organizasyonun etkili olması amacıyla oluşturulan, belirli bir merkezden yönetilen işlevsel bölgelerdir.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen bu bölgeye örnek gösterilebilir?

A) Sık nüfuslu bölge B) Akdeniz iklim bölgesi

C) Balıkçılık bölgesi D) Sedir ormanı bölgesi

E) Kalkınma projesi bölgesi

2023TYT

8. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

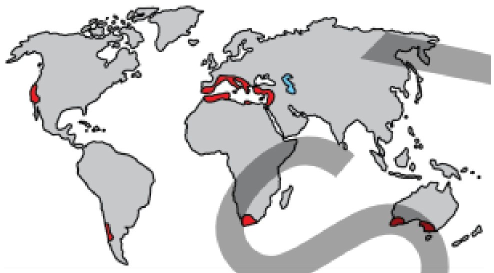
Bu alanlardan hangilerinin, tundra ikliminin görüldüğü alanlar esas alınarak oluşturulacak doğal bölge sınırları içinde yer alması beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2022 tyt

8. Aşağıdaki haritada Akdeniz İklimi'nin yeryüzündeki dağılışı kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu iklimin görüldüğü alanların aşağıdaki bölgelerden hangisi ile benzer dağılışa sahip olması beklenir?

A) Yoğun nüfus bölgeleriyle

B) Turunçgil üretim bölgeleriyle

C) Sel ve taşkın bölgeleriyle

D) Yüksek gelire sahip bölgelerle

E) Yoğun sanayi bölgeleriyle

2021 tyt

9. Bölge sınırları, bölgeyi oluşturma amacı ve ölçütlerine göre değişiklik gösterebilir.

Sınırlardaki bu değişiklik;

I. karasal iklim bölgesi,
II. kuru tarım bölgesi,
III. karstik kayaçlar bölgesi,
IV. serbest ticaret bölgesi

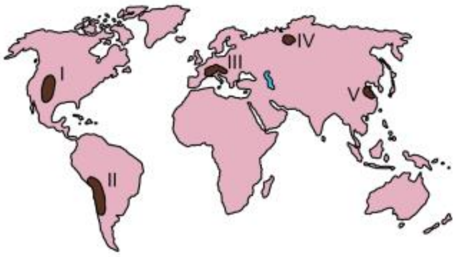
türlerinin hangilerinde daha kısa sürede gerçekleşebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2020 tyt

9. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangileri yüksek dağlık bölgeler arasında yer almaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV

D) III ve V E) IV ve V

2018 tyt

24. Siyasi özelliklere bağlı olarak oluşturulan bölge sınırları zamanla değişebilir. Örneğin, eskiden güçlü olan bir ülkenin siyasi sınırları, ülkenin zamanla zayıflayıp bölünmesiyle değişebilmektedir.

Bu durum, aşağıdaki bölgelerin hangisinde günümüze yakın bir dönemde görülmüştür?

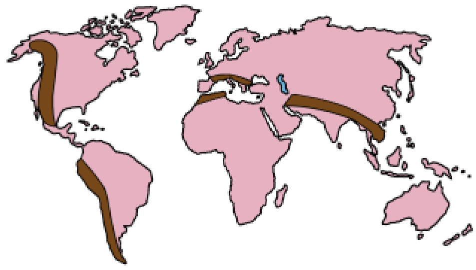
A) Kafkaslar B) Kuzey Afrika

C) İskandinavya D) Orta Amerika

E) Güneydoğu Asya

2015 ygs

24. Aşağıdaki haritada farklı kıtalardaki bazı bölgeler koyu renkle gösterilmiştir.

Bu bölgeler oluşturulurken aşağıdaki ölçütlerden hangisi dikkate alınmıştır?

A) Tarım

B) Dağlar

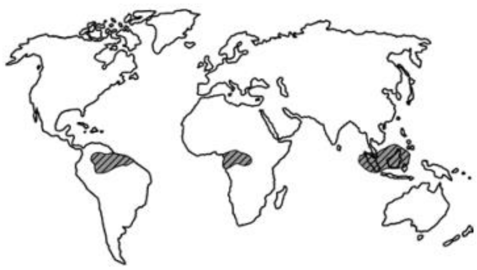
C) Volkanizma

D) Bitki örtüsü

E) Yer altı kaynakları

2014 ygs

24.

Yukarıdaki harita üzerinde taranarak gösterilen alanlarda değişik ölçütlere göre coğrafi bölgeler belirlenmek istenmektedir.

Buna göre oluşturulacak;

I. ekvatoral iklim bölgesi,

II. yağmur ormanları bölgesi,

III. tsunami risk bölgesi,

IV. aktif volkanlar bölgesi

sınıflamalarından hangilerinin, bütün alanlar için geçerli bir bölge sınıflaması olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2013 ygs

28. Değişik ölçütler göz önüne alınarak çizilen bölgelerin sınırları bazı durumlarda birbiriyle örtüşürken bazı durumlarda farklılık gösterir.

Buna göre, aşağıda verilen bölgelerin hangisinde sınırların birbirine en fazla benzerlik göstermesi beklenir?

A) Asya'da doğal gaz çıkartılan yerler – Asya'da doğal gazın yoğun olarak tüketildiği yerler

B) Afrika'da yağmur ormanları – Afrika'da nüfusun yoğun olduğu yerler

C) Kuzey Amerika'da göller yöresi – Kuzey Amerika'daki zengin petrol bölgeleri

D) Akdeniz ikliminin etkili olduğu yerler – Akdeniz'e kıyısı olan ülkeler

E) Güney Amerika'da Amazon Havzası – Güney Amerika'da yağmur ormanları

2012ygs

30. I. Siyasi bölgeler zamanla işlevini yitirebilir.

II. Siyasi bölgeyi oluşturan ülkelerde dil, din ve ırk birliği vardır.

III. Siyasi bölge sınırları içerisinde kalan ülkelerin yönetim biçimleri farklı olabilir.

IV. Siyasi bölge sınırları yeni üye ülkelerin birliğe katılmasıyla genişler.

V. Siyasi bölgelerin tümünde, birliğe üye ülkeler ortak para birimi kullanır.

Siyasi bölgelerle ilgili olarak yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

A) II ve IV B) III ve V C) I, II ve V

D) I ve III E) I, III ve IV

2011ygs

KÜRESEL ULAŞIM HATLARI

25.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak koyu renkle gösterilen alanların hangilerinde demir yolu ağı diğerlerine göre daha seyrektir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2016 ygs

25. Deniz yolu taşımacılığında kanallar oldukça önemli bir yere sahiptir. Kara içlerine yapılan kanallar sayesinde daha önceleri çok uzun mesafeler kateden gemilerin yolları kısalmış, zaman ve yakıt giderlerinden büyük oranda tasarruf sağlanmıştır. Aynı zamanda bu kanallar inşa edildikleri ülkeler için önemli bir gelir kaynağı da olmuştur.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisi böyle bir gelire sahip değildir?

A) Mısır B) Panama C) Yunanistan

D) Almanya E) İran

2015 ygs

25.

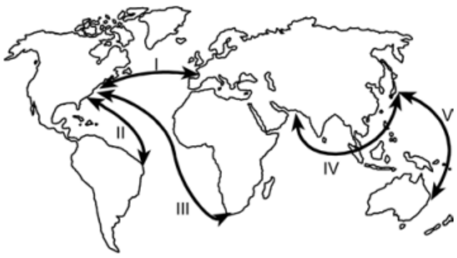

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangisindeki su yolu, insan eliyle açılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2014 ygs

25.

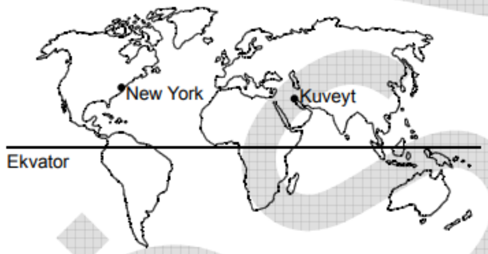
Deniz yolu ulaşımı ile dünyanın farklı yerleri arasında önemli ticari ilişkiler kurulmaktadır. Bölgeler arası etkileşimin fazla olduğu yerler arasında deniz yolu ulaşımı da oldukça gelişmiş durumdadır.

Buna göre yukarıdaki haritada gösterilen güzergâhlardan hangisi, en fazla gelişen deniz yolu güzergâhı durumundadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2013 ygs

29. Aşağıdaki haritada Kuveyt ve New York kentleri gösterilmiştir.

Kuveyt'ten New York'a petrol taşıyacak bir tankerin, en kısa yolu izlemesi için sırasıyla hangi boğaz ve kanallardan geçmesi gerekir?

A) Hürmüz Boğazı, Panama Kanalı, Macellan Boğazı

B) Hürmüz Boğazı, Malakka Boğazı, Panama Kanalı

C) Babülmendep Boğazı, Macellan Boğazı, Panama Kanalı

D) Hürmüz Boğazı, Süveyş Kanalı, Babülmendep Boğazı, Cebelitarık Boğazı

E) Hürmüz Boğazı, Babülmendep Boğazı, Süveyş Kanalı, Cebelitarık Boğazı

2010ygs

DOĞAL AFETLER VE ÇEVRE

10. Erozyon; özellikle toprağın üst kısmının su, rüzgâr ve insanların çeşitli faaliyetleri sonucunda aşınarak taşınması olayıdır. Bu şekilde verimli katman olan A horizonunun taşınması ile toprak, verimliliğini kaybeder ve tarımsal amaç için kullanılamaz hâle gelir.

Buna göre;

I. çayır ve meralarda aşırı otlatmanın azaltılması,
II. tarım alanlarında nöbetleşe ekim yapılması,
III. tarlaların eğime paralel olarak sürülmesi

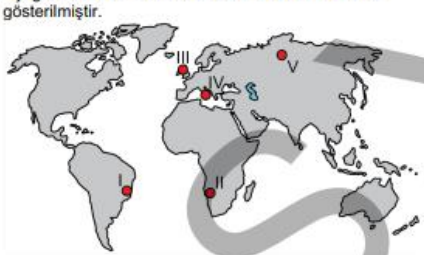
uygulamalarından hangileri bu afete karşı alınacak önlemlerdendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

2023 tyt

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde afet oluşturabilecek büyüklükte; deprem, volkanik patlamalar ve orman yangınlarının tümünün görülme olasılığı yüksektir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2022 tyt

10. I. Deniz tabanında tortulanma oluşumu
II. Volkanik aktivite sonucu gelişen sismik hareketlilik
III. İklim değişikliği sebebiyle artan kuraklık
IV. Kar erimeleri sonucu toprağın suya doygun hâle gelmesi

Yukarıdakilerden hangileri kütle hareketlerine yol açan faktörler arasında gösterilebilir?

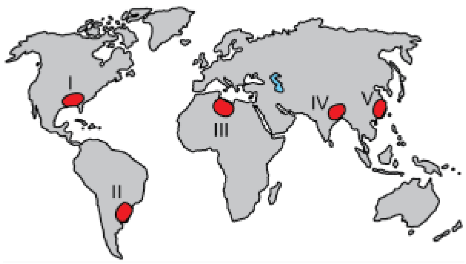
A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2021 tyt

2020-TYT/Sosyal Bilimler

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde sel ve taşkınların görülme sıklığı daha azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2020 tyt

10. Büyük depremlerin her zaman olmasa da başka doğal afetleri tetikleyebildiği bilinmektedir.

Aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin oluşumunda depremin böyle bir etkisi bulunmaz?

A) Heyelan B) Tsunami C) Çığ

D) Erozyon E) Kaya düşmesi

2019 tyt

10. I. Sahra'nın güneyindeki ülkelerde 1984-1985 yıllarında görülen kuraklığa bağlı olarak 1 milyonun üzerinde insanın açlıktan hayatını kaybetmesi

II. 2004 yılında depreme bağlı olarak gelişen ve Hint Okyanusu'nda etkili olan dev tsunaminin kıyı kesiminde 200 binden fazla insanın hayatını kaybetmesine neden olması

III. Muson Asyası'nda 2004 yılının haziran ve temmuz aylarında meydana gelen aşırı yağışlar sonucu 300 kişinin yaşamını yitirmesi ve binlerce kişinin ise çeşitli şekillerde zarar görmesi

IV. Şili'de 2010 yılının şubat ayında meydana gelen 8,8 büyüklüğündeki depremde 524 kişinin hayatın kaybetmesi ve binlerce kişinin evsiz kalması

Farklı zamanlarda meydana gelen yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin oluşumunda iklimin etkisi daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2018 tyt

27.

I. Şiddetli fırtınalar

II. Ay'ın çekim gücü

III. Okyanus tabanı depremleri

IV. Deniz altı volkanizması

Yukarıdakilerden hangileri tsunamilerin oluşumunda etkilidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2017 ygs

27. I. Sel ve taşkınlar

II. Depremler

III. Çığlar

IV. Volkanik patlamalar

Yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin meydana gelmesinde, doğrudan veya dolaylı olarak insan etkisinden söz edilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2016 ygs

27. I. Çin'de bir baraj kapağının açılması sonucu akarsuyun taşkın yatağındaki tarım alanlarının sular altında kalması

II. Rusya'nın kuzeyindeki bazı şehirlerde aniden bastıran kış şartlarında birçok insanın donarak hayatını kaybetmesi

III. Haiti'de meydana gelen depremde binlerce evin depremden etkilenmesi ve birçok kişinin evsiz kalması

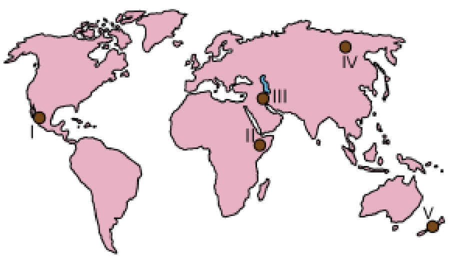
Dünyanın değişik bölgelerinde gerçekleşen yukarıdaki olaylardan hangileri, doğal afet kapsamına girmektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

2015 ygs

27. Her yıl büyük can ve mal kayıplarına sebep olan deprem ve volkanik patlamalar yeryüzünde geniş alanlarda etkili olmaktadır.

Buna göre yukarıdaki haritada gösterilen alanların hangisinde, bu doğal afetlerin etkisi en azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2014 ygs

27. Erozyona sebep olan faktör ve etkisini gösteren aşağıdaki örnek olay eşleşmelerinden hangisi yanlıştır?

Sebep olan faktör	Örnek olay
A) Yer şekillerinin engebeli ve eğimli olması	Toprağın yamaç boyunca taşınması
B) Yanlış arazi kullanımı	Uygun olmayan alanların tarıma açılması
C) İklim elemanlarının etkisi	Sağanak yağışlarla toprağın taşınması
D) Doğal bitki örtüsünün tahribi	Meralarda aşırı hayvan otlatılması
E) Ana materyalin etkisi	Volkanik sahalarda daha az erozyon görülmesi

2013 ygs

30. Dünyada etkili olan doğal afet türleri arasında; tropikal siklonlar, taşkınlar ve kuraklık önemli yer tutmaktadır.

Buna göre, belirtilen doğal afetler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?

A) İnsanları sosyal ve psikolojik açıdan etkiledikleri

B) Bir ülke veya bölge sınırları içinde farklı derecede etkili oldukları

C) Tarım ve yerleşim alanlarına zarar verdikleri

D) Aynı alanlarda etkili oldukları

E) Önceden tahmin edilebilen meteorolojik afetlerden oldukları

2012ygs

18. Doğal ve beşerî unsurlar birbirleriyle karşılıklı etkileşim içindedir.

Aşağıdaki durumlardan hangisinin beşerî faaliyetler üzerindeki olumsuz etkisi diğerlerinden daha fazladır?

A) İtalya'da Etna Yanardağı çevresinde toprakların geçirimli olması sonucu tarımsal ürün çeşitliliğinin azalmasının

B) Şiddetli lodos nedeniyle Çanakkale Boğazı'nda deniz ulaşımının aksamasının

C) İzlanda'da meydana gelen volkanik patlamalar sonucu kül ve toz bulutlarının hava trafiğini etkilemesinin

D) Konya Havzası'nda obrukların oluşumu sonucu tarım alanlarının zarar görmesinin

E) Antalya kıyılarında dalga aşındırması sonucu falezlerin gerilemesinin

2012ygs

31. Aşağıdakilerden hangisi, insanın doğaya olan etkisine örnek gösterilemez?

A) Kloroflorokarbon gazlarının artmasıyla ozon tabakasının seyrelmesi

B) Denizlerdeki kirlenmeye bağlı olarak biyoçeşitliliğin giderek azalması

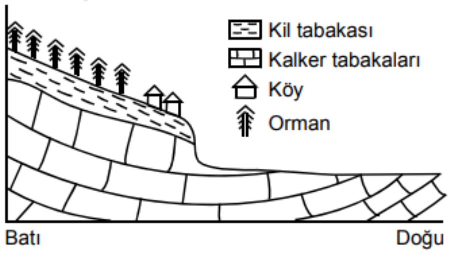
C) Her yıl farklı sayıda tropikal siklonun meydana gelmesi

D) Kişi başına düşen tatlı su miktarının giderek azalması

E) Yağmur ormanlarının büyük bir hızla yok olması

2011ygs

31. Aşağıdaki şekilde, dağlık bir yörede kurulmuş köy ve buradaki jeolojik yapı gösterilmiştir.

Bu köyün, meydana gelebilecek bir heyelandan korunması için aşağıdaki önlemlerden hangisinin alınması gerekir?

A) Köyü düzlük alanın doğusuna taşımak

B) Köyü batıdaki ormanlık alan içine taşımak

C) Köy alanını ağaçlandırmak

D) Evlerin yapımında dayanıklı malzeme kullanmak

E) Orman arazisinde taraçalandırma yapmak

2010ygs

30. 1998 yılında Orta Amerika ülkelerinden Honduras'ı etkileyen şiddetli kasırga ve yağışların ardından, Devlet Başkanı Carlos Flores "Başımıza gelen en büyük felaket bu. Köprüler, yollar, elektrik hatları, su ve kanalizasyon şebekeleri yıkıldı. Elli yılda yavaş yavaş yapılanları, yetmiş iki saatte yitirdik." demiştir.

Carlos Flores bu sözleriyle kasırganın yol açtığı,

I. toprak,

II. ekonomi,

III. altyapı,

IV. nüfus

kayıplarından hangilerini vurgulamıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

2010ygs